EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 30.9.2025
COM(2025) 557 final

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ

Povzetek zbirnega poročila o izvajanju Uredbe (EU) št. 649/2012 o izvozu in uvozu nevarnih kemikalij za obdobje 2020–2022

{SWD(2025) 278 final}

Uporabljene okrajšave

Agencija	Evropska agencija za kemikalije (ECHA)
uredba BPR	uredba o biocidnih proizvodih
uredba CLP	uredba o razvrščanju, označevanju in pakiranju
KN	kombinirana nomenklatura
CUS	carinska unija in statistika
INO	imenovani nacionalni organ
ECHA	Evropska agencija za kemikalije
ePIC	programska aplikacija za izvajanje Uredbe (EU) št. 649/2012
EU	Evropska unija
DUU	dokončni ureditveni ukrep
IT	informacijska tehnologija
NIO	nacionalni izvršilni organ
OECD	Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj
UL	Uradni list Evropske unije
PIC	soglasje po predhodnem obveščanju
POP	obstojno organsko onesnaževalo
uredba FFS	uredba o fitofarmacevtskih sredstvih
uredba REACH	uredba o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij
RIŠ	referenčna identifikacijska številka
VL	varnostni list

1 UVOD

1.1 Uredba PIC

Z Uredbo (EU) št. 649/2012[1] (v nadaljnjem besedilu: uredba PIC) se izvaja Rotterdamska konvencija o postopku soglasja po predhodnem obveščanju (v nadaljnjem besedilu: postopek PIC) za določene nevarne kemikalije in pesticide v mednarodni trgovini. Cilj uredbe PIC je krepiti deljeno odgovornost in sodelovanje v mednarodnem prometu z nevarnimi kemikalijami ter zaščititi zdravje ljudi in okolje pred morebitno škodo z olajšanjem izmenjave informacij o značilnostih nevarnih kemikalij, vzpostavitvijo postopka odločanja v okviru EU o uvozu in izvozu takih kemikalij ter posredovanjem odločitev pogodbenicam Konvencije in drugim državam.

Uredba PIC se uporablja za kemikalije iz Priloge III k Rotterdamski konvenciji ter industrijske kemikalije (ki jih uporabljajo strokovnjaki in potrošniki) in pesticide (vključno z biocidi), katerih uporaba je iz zdravstvenih ali okoljskih razlogov z zakonodajo EU prepovedana ali strogo omejena. Presega zahteve Konvencije, saj se uporablja za izvoz v vse države in zahteva soglasje države uvoznice za veliko več kemikalij, kot jih je navedenih v Konvenciji. Poleg tega se zahteve za izvoz uporabljajo tudi za nekatere zmesi, ki vsebujejo navedene kemikalije.

V skladu z uredbo PIC se za izvoz kemikalij uporabljajo različne zahteve, ki so odvisne od njihove vključitve na seznam iz Priloge I: za kemikalije iz dela 1 Priloge I velja pošiljanje obvestila o izvozu državi uvoznici, za kemikalije iz delov 2 in 3 Priloge I pa veljata pošiljanje obvestila o izvozu in izrecno soglasje države uvoznice, razen če zanje velja postopek PIC v skladu s Konvencijo in se izvažajo v državo pogodbenico, ki je predložila pozitiven uvozni odgovor. Te obveznosti veljajo tudi za zmesi, ki vsebujejo snovi iz Priloge I k Uredbi v koncentracijah, ki sprožijo obveznosti glede označevanja v okviru Uredbe (ES) št. 1272/2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju[2] (v nadaljnjem besedilu: uredba CLP), ter nekatere izdelke.

Uredba PIC določa tudi, da mora Komisija obvestiti sekretariat Konvencije o dokončnem ureditvenem ukrepu o kemikalijah iz ene skupine uporabe Konvencije (industrijske kemikalije ali pesticidi), ki so prepovedane ali strogo omejene in so navedene v delu 2 Priloge I k uredbi PIC. Ta postopek je znan kot obveščanje o dokončnem ureditvenem ukrepu in je podlaga za uvrstitev kemikalij na seznam iz Priloge III h Konvenciji.

Za kemikalije iz dela 3 Priloge I (ki ustreza Prilogi III h Konvenciji) Komisija v imenu EU in na podlagi prenosa pooblastila iz uredbe PIC pripravi uvozno odločitev, v kateri je navedeno, ali in pod katerimi pogoji se lahko kemikalija uvozi v EU. Odločitev se pošlje sekretariatu Konvencije.

1.2 Poročanje

Člen 22 uredbe PIC določa, da mora Komisija vsaka tri leta poročati o svojih dejavnostih iz navedene uredbe ter pripraviti zbirno poročilo, ki vključuje:

- informacije, ki jih države članice pošljejo v skladu s členom 22(1), o delovanju postopkov, predvidenih v uredbi PIC, vključno s carinskim nadzorom, kršitvami, kaznimi in ukrepi za izboljšanje,
- informacije o delovanju postopkov iz uredbe PIC, ki jih Agencija predloži v skladu s členom 22(1).

---

[1] Uredba (EU) št. 649/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o izvozu in uvozu nevarnih kemikalij (UL L 201, 27.7.2012, str. 60), https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2012/649/oj.

[2] Uredba (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi, o spremembi in razveljavitvi direktiv 67/548/EGS in 1999/45/ES ter spremembi Uredbe (ES) št. 1907/2006 (UL L 353, 31.12.2008, str. 1), https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2008/1272/oj.

To tretje poročilo zajema obdobje 2020–2022. Spletni vprašalnik za poročanje je bil državam članicam dan na voljo 28. marca 2024, rok za izpolnitev pa je bil 10. maj 2024. Vsa poročila so bila predložena do 28. junija 2024. Agencija je oktobra 2023 objavila poročilo o delovanju postopkov iz uredbe PIC[3] za obdobje 2020–2022.

To poročilo je povzetek zbirnega poročila, ki vsebuje pregled izvajanja uredbe PIC v obdobju 2020–2022.

2 UPRAVLJANJE UREDBE PIC

2.1 Komisija, Agencija in imenovani nacionalni organi menijo, da je usklajevanje njihovih dejavnosti pri izvajanju uredbe PIC še naprej učinkovito.

Na nacionalni ravni vsaka država članica imenuje nacionalni organ za izvajanje upravnih nalog, predvidenih v uredbi PIC. Kot v prejšnjem obdobju poročanja so države članice menile, da je bilo usklajevanje med imenovanimi nacionalnimi organi in Komisijo ter med imenovanimi nacionalnimi organi in Agencijo zadovoljivo.

Komisija je menila, da je bilo sodelovanje z imenovanimi nacionalnimi organi in Agencijo z vidika rednih izmenjav v obdobju poročanja in razprav na sestankih z imenovanimi nacionalnimi organi o PIC, ki potekajo dvakrat letno, zadovoljivo.

Agencija je poročala, da je še naprej dobro sodelovala z imenovanimi nacionalnimi organi, da je bilo usklajevanje s Komisijo v splošnem zadovoljivo ter da sta se predvidljivost in načrtovanje dela izboljšala.

2.2 Pomanjkanje virov ogroža učinkovito izvajanje ter ovira dejavnosti izboljševanja in izvrševanja.

Viri, ki sta jih Komisija in ECHA namenili izvajanju uredbe PIC, so ostali na podobni ravni kot v prejšnjem obdobju poročanja.

Število obvestil o izvozu, ki jih je obravnavala Agencija, se je v tem obdobju zmanjšalo. Vendar je delovna obremenitev skupine Agencije za PIC, povezana z obravnavanjem, v splošnem ostala velika zaradi povečanja obsega drugih obravnav in povezanih nalog, vključno z znatnim povečanjem števila zahtevkov za tehnično/regulativno podporo.

Agencija je zaradi velikega in vse večjega števila predložitev še naprej vlagala človeške in finančne vire v vzdrževanje in izboljšanje aplikacije ePIC, kot so pogosto zahtevali imenovani nacionalni organi, ter v svoje postopke in načine izvajanja uredbe PIC.

Glede na poročila imenovanih nacionalnih organov za uredbo PIC so ravni virov, namenjenih izvajanju te uredbe, znašale od 0,05 do 3,25 ekvivalenta polnega delovnega časa. Število držav članic, ki so poročale, da imajo njihovi nacionalni izvršilni organi dovolj sredstev za izpolnitev obveznosti iz uredbe PIC, se je zmanjšalo na 12, in sicer s 15 v prejšnjem obdobju poročanja in 18 v prvem obdobju poročanja. Podobno je deset držav članic v primerjavi z osmimi v prejšnjem obdobju in sedmimi v prvem obdobju poročanja navedlo, da nimajo zadostnih sredstev.

[3] ECHA, *Report on the operation of the Prior Informed Consent (PIC) Regulation* (Poročilo o izvajanju uredbe o soglasju po predhodnem obveščanju), 2023. ECHA-23-R-11-EN, https://echa.europa.eu/documents/10162/18272234/report_pic_art_22_2023_en.pdf.

3 POSODOBITEV PRILOG I IN V K UREDBI PIC

3.1 Posodobitve Priloge I

V skladu s členom 23 mora Komisija seznam kemikalij iz Priloge I vsaj enkrat letno pregledati na podlagi razvoja prava EU – zlasti uredbe REACH[4], uredbe BPR[5] in uredbe FFS[6] – ter Konvencije. Priloge k uredbi PIC se spreminjajo z delegiranimi akti, ki jih sprejme Komisija.

V obdobju poročanja je bilo v Prilogo I dodanih 48 snovi, od katerih jih je bilo 44 vključenih v dela 1 in 2 Priloge I. Petintrideset od teh snovi je bilo vključenih, ker so bile prepovedane v skladu z uredbo FFS, ena, ker ni bila odobrena za uporabo v biocidnih proizvodih v skladu z uredbo BPR, šest zaradi omejitve v skladu z uredbo REACH (tri za javno uporabo, tri za poklicno uporabo) in dve zaradi omejitve v skladu z uredbo o obstojnih organskih onesnaževalih. Štiri snovi so bile na podlagi vključitve v Prilogo III h Konvenciji vključene v del 3 Priloge I. Poleg tega so bile oznake kombinirane nomenklature EU iz Priloge I k uredbi PIC posodobljene.

Komisija mora v skladu s členom 11 uredbe PIC sekretariat Konvencije pisno obvestiti o kemikalijah iz dela 2 Priloge I, ki izpolnjujejo pogoje za obveščanje PIC. V obdobju poročanja je bilo sekretariatu predloženih 31 obvestil o dokončnem ureditvenem ukrepu.

3.2 Posodobitve Priloge V

Del 1 Priloge V k uredbi PIC (kemikalije, za katere velja prepoved izvoza) se spremeni z vključitvijo snovi v Prilogo I k uredbi o obstojnih organskih onesnaževalih[7]. V obdobju poročanja je bilo v del 1 Priloge V dodanih pet snovi.

V delu 2 Priloge V k uredbi PIC so navedene kemikalije, ki niso obstojna organska onesnaževala in za katere velja prepoved izvoza. V obdobju poročanja so bile v del 2 dodane nekatere zmesi, ki vsebujejo živo srebro ali živosrebrove spojine, in nekateri proizvodi z dodanim živim srebrom.

4 UPORABA UREDBE PIC

4.1 Ozaveščanje in podpora, ki jo izvoznikom in uvoznikom zagotavljajo imenovani nacionalni organi in Agencija, sta se še naprej izboljševala, kar je prispevalo k večji skladnosti.

Štiriindvajset držav članic je poročalo, da so izvajale ukrepe za ozaveščanje in obveščanje, zlasti pa so zagotavljale informacije na spletu. Skoraj vse države članice, ki so izvajale take ukrepe, so menile, da se je s tem izboljšala skladnost izvoznikov in uvoznikov.

Agencija je izvoznikom in uvoznikom še naprej zagotavljala informacije in podporo prek svojega spletišča, tedenskih e-novic, glasila, družbenih medijev, internega sporočanja v aplikaciji ePIC in službe za pomoč uporabnikom. Izboljšala je tudi uporabnost strani ePIC[8].

Druge dejavnosti Agencije so vključevale kampanje ozaveščanja za izvoznike, organizacijo različnih dogodkov za ozaveščanje in objavljanje smernic o izstopu Združenega kraljestva iz EU ter

[4] Uredba (ES) št. 1907/2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH), http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj.

[5] Uredba (EU) št. 528/2012 o dostopnosti na trgu in uporabi biocidnih proizvodov, http://data.europa.eu/eli/reg/2012/528/oj.

[6] Uredba (ES) št. 1107/2009 o dajanju fitofarmacevtskih sredstev v promet, http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1107/oj.

[7] Uredba (EU) 2019/1021 o obstojnih organskih onesnaževalih (UL L 169, 25.6.2019, str. 45), http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1021/oj.

[8] https://echa.europa.eu/sl/support/dossier-submission-tools/epic.

Protokolu o Severni Irski, da bi podjetja seznanila z njihovimi obveznostmi na podlagi uredbe PIC po brexitu[9].

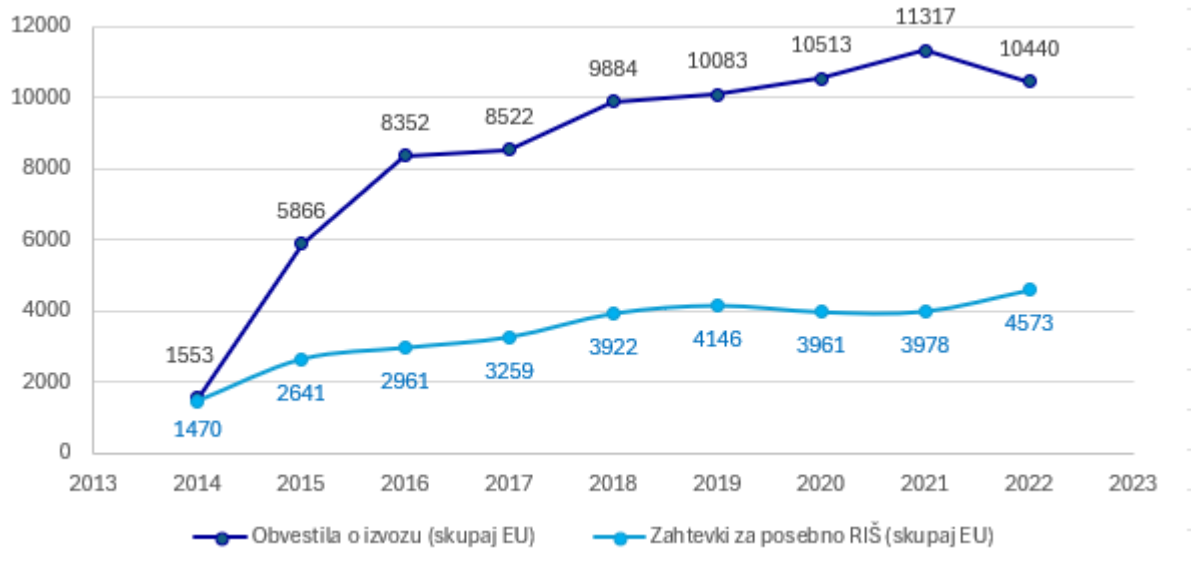
4.2 Povečevanje števila obvestil o izvozu, ki jih obravnavajo imenovani nacionalni organi in ECHA, se je umirilo, število obvestil, ki jih obravnavajo države članice, pa je še vedno zelo različno.

Obvestila o izvozu so orodje, s katerim si države izmenjujejo informacije o kemikalijah, katerih uporaba je prepovedana ali strogo omejena. Izvozniki s sedežem v EU, ki nameravajo izvažati kemikalijo iz dela 1 Priloge I k uredbi PIC, morajo svojemu imenovanemu nacionalnemu organu predložiti obvestilo o izvozu. Ko imenovani nacionalni organ obvestilo preveri in sprejme, ga posreduje Agenciji, ta pa ga preveri in pošlje imenovanemu nacionalnemu organu države uvoznice. Če Agencija ne prejme potrdila o prejemu, obvestilo pošlje še enkrat.

Celoten postopek se izvaja prek aplikacije ePIC, pri čemer morajo izvozniki uporabiti predlogo obvestila, ki je tam zagotovljena. Za izvoz nekaterih kemikalij, ki so izvzete iz uredbe PIC ali zahteve za obveščanje o izvozu, morajo izvozniki od svojih imenovanih nacionalnih organov zahtevati posebno referenčno identifikacijsko številko in jo uporabiti na carinski deklaraciji, da olajšajo carinjenje.

Število obvestil o izvozu in zahtevkov za posebno referenčno identifikacijsko številko se je od leta 2014 do leta 2019 stalno povečevalo, vendar se je v sedanjem obdobju poročanja ustalilo (Slika 1).

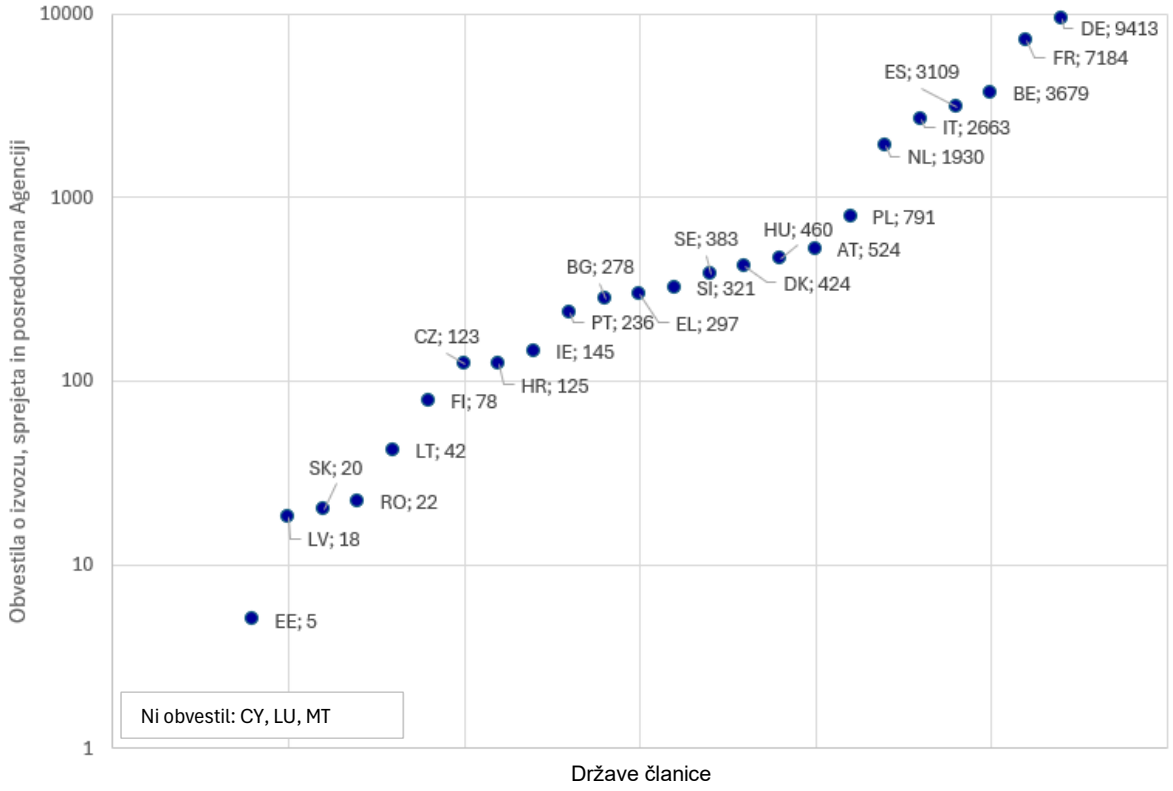
Slika 1. Skupno število (a) obvestil o izvozu, ki so jih imenovani nacionalni organi sprejeli in posredovali Agenciji, ter (b) zahtevkov za posebno referenčno identifikacijsko številko, ki so jih imenovani nacionalni organi sprejeli, na letni ravni

Tako kot v preteklosti se je število obravnavanih obvestil o izvozu med državami članicami znatno razlikovalo (Slika 2).

[9] https://echa.europa.eu/sl/advice-to-companies-q-as/pic (brexit) in https://echa.europa.eu/sl/advice-to-companies-q-as/northern-ireland.

Slika 2. Skupno število obvestil o izvozu, ki so jih imenovani nacionalni organi sprejeli in posredovali Agenciji v obdobju poročanja

Enaindvajset držav članic je v tem obdobju poročanja obravnavalo več obvestil o izvozu kot v prejšnjem. Število obravnavanih obvestil se je najbolj povečalo v Belgiji (+1 660), sledile pa so ji Nizozemska (+901), Nemčija (+768) in Španija (+726).

Število posebnih zahtevkov za posebno referenčno identifikacijsko številko, ki so jih obravnavale države članice, se je zelo razlikovalo. Največ zahtevkov so še vedno sprejemale Nemčija, Belgija in Francija.

4.3 Število nepravilno izpolnjenih obrazcev obvestila o izvozu, ki jih je treba znova predložiti, se je sicer zmanjšalo, vendar je še vedno veliko.

V obdobju poročanja so države članice zahtevale ponovno predložitev 3 010 obvestil o izvozu v primerjavi s 5 889 obvestili v prejšnjem obdobju in 2 904 obvestili v obdobju pred tem. Glavni razlogi so bile neizpolnjene zahteve po informacijah in težave z varnostnim listom, priloženim obvestilu o izvozu.

Agencija je v obdobju poročanja zahtevala ponovno predložitev 1 760 obvestil o izvozu, kar je manj v primerjavi z 2 758 obvestili v prejšnjem obdobju. Podoben trend velja za ponovne predložitve, ki jih zahtevajo imenovani nacionalni organi.

Države članice so v obdobju poročanja zavrnile 738 obvestil o izvozu, kar je več v primerjavi s 544 obvestili v prejšnjem obdobju. Nacionalni imenovani organi poročajo, da sta bili glavni težavi, s katerima so se srečali izvozniki, dostopnost oznak KN ali CUS in informacij, neposredno povezanih z izvozom (kot so kontaktni podatki uvoznika), kar se je le malo izboljšalo ali se ni, ter predvidena uporaba kemikalije v državi uvoznici, pri čemer je prišlo do znatnega izboljšanja.

Precejšnje izboljšanje je bilo doseženo tudi pri sporočenih težavah, povezanih s povzetkom dokončnega ureditvenega ukrepa in razlogi zanj, datumom začetka veljavnosti dokončnega ureditvenega ukrepa in informacijami o dokončnem ureditvenem ukrepu, ki ga je sprejela EU.

4.4 Število obvestil o izvozu iz držav nečlanic EU, se je povečalo.

V skladu s členom 9 mora Agencija obvestila o izvozu, ki jih prejme od držav nečlanic EU, vnesti v svojo zbirko podatkov, imenovanemu nacionalnemu organu države izvoznice pa potrditi prejem obvestila in en izvod predložiti imenovanemu nacionalnemu organu države članice, ki prejme uvoz.

Agencija je v sedanjem obdobju poročanja prejela 1 863 obvestil iz držav nečlanic EU, kar je več kot v prejšnjem obdobju, ko jih je prejela 1 371. Po zmanjšanju leta 2020 se je število uradnih obvestil do leta 2022 več kot podvojilo.

4.5 Poročanje imenovanih nacionalnih organov o izvozu in uvozu kemikalij je postalo učinkovitejše, vendar bi se lahko še izboljšalo.

V skladu s členom 10 morajo izvozniki in uvozniki kemikalij iz Priloge I k uredbi PIC obvestiti imenovani nacionalni organ o količinah, ki so jih v predhodnem letu izvozili v države nečlanice EU ali uvozili iz njih. Izvozniki morajo imenovanim nacionalnim organom predložiti tudi imena in naslove vseh uvoznikov. Imenovani nacionalni organi morajo te informacije vsako leto poslati Agenciji, ta pa zbere podatke na ravni EU in jih da na voljo javnosti[10].

Informacije, ki so jih predložili Agencija in imenovani nacionalni organi, kažejo, da je postopek poročanja v skladu s členom 10 potekal nemoteno. Sedem držav članic je poročalo o pozni predložitvi informacij od izvoznikov, devet (v prejšnjem obdobju poročanja pet) pa od uvoznikov. Pri sporočenih količinah je bilo več napak, med drugim zato, ker je Agencija izboljšala funkcijo poročanja v aplikaciji ePIC z vključitvijo opozoril o potencialno napačnih količinah. Pripravila je tudi kontrolni seznam za imenovane nacionalne organe, da bi jim olajšala preverjanje poročil industrije ter pripravo zbirnih nacionalnih poročil o količini izvoženih in uvoženih kemikalij. Vendar je drugače od prejšnjih dveh obdobij poročanja ugotovila zamudo pri predložitvi poročil nekaterih imenovanih nacionalnih organov.

4.6 EU je sprejela uvozne odločitve za pet snovi iz Priloge III k Rotterdamski konvenciji.

V skladu s členom 10 Konvencije morajo pogodbenice sprejeti uvozne odločitve za vsako novo kemikalijo iz Priloge III in jih sporočiti sekretariatu. V skladu s členom 13 uredbe PIC se uvozne odločitve EU sprejmejo z izvedbenim aktom Komisije, ki se v skladu s svetovalnim postopkom predloži v mnenje odboru REACH.

V obdobju poročanja je Komisija sprejela en izvedbeni sklep, s katerim je določila nove uvozne odločitve za dve snovi in spremenila odločitve o treh drugih snoveh.

4.7 Stopnja odgovora držav nečlanic EU na zahtevke za izrecno soglasje je še vedno nizka, vendar se zvišuje, izboljšani sistemi in dobro usklajevanje med Agencijo in imenovanimi nacionalnimi organi pa imajo pozitiven učinek.

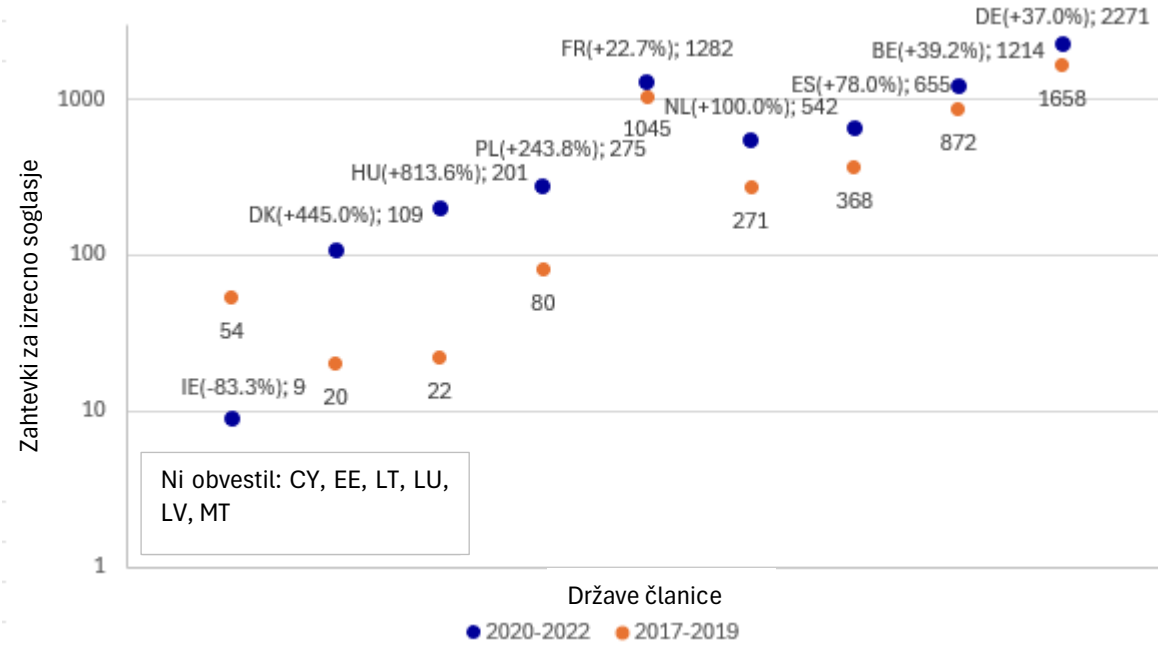
V skladu s členom 14 je potrebno izrecno soglasje države uvoznice, preden se lahko kemikalije iz dela 2 ali 3 Priloge I začnejo izvažati. Vendar se lahko imenovani nacionalni organ izvoznika za vsak primer posebej in po posvetovanju s Komisijo odloči, da odstopi od te zahteve, kadar

[10] ECHA, Letno poročanje o uvozu in izvozu kemikalij na podlagi soglasja po predhodnem obveščanju: https://echa.europa.eu/sl/regulations/prior-informed-consent/annual-reporting-on-pic-exports-and-imports.

se kemikalija iz dela 2 izvaža v državo OECD ali država uvoznica ne pošlje odgovora v 60 dneh, če so izpolnjeni nekateri pogoji.

V sedanjem obdobju poročanja je zahtevke za izrecno soglasje obravnavalo 19 držav članic, in sicer skupaj 7 233 zahtevkov, kar pomeni povečanje v primerjavi s 5 058 zahtevki v prejšnjem obdobju in 3 362 zahtevki v obdobju pred tem. Število obravnavanih zahtevkov je bilo večje kot v prejšnjem obdobju v 13 državah članicah (Slika 3).

Slika 3. Število zahtevkov za izrecno soglasje, ki so jih v sedanjem obdobju obravnavale države članice, v katerih se je v primerjavi s prejšnjim obdobjem najbolj spremenilo (sprememba v % je prikazana v oklepajih).

O težavah pri izvajanju postopka izrecnega soglasja je poročalo deset držav članic, kar je tri več kot v prejšnjem obdobju poročanja. Glavni izziv je bila še vedno komunikacija z imenovanimi nacionalnimi organi držav uvoznic. Od 7 233 zahtevkov za izrecno soglasje jih je 58 % prejelo odgovor, kar je le majhno povečanje v primerjavi s 54 % v prejšnjem obdobju.

Agencija je tako kot v preteklosti menila, da ta postopek poteka nemoteno in da je sodelovanje učinkovito. Glede na povratne informacije imenovanih nacionalnih organov so določanje obdobja veljavnosti in nekatere posebne omejitve (tj. specifičnost referenčne identifikacijske številke, specifičnost izvoznika) največje težave, ki se pojavljajo pri razlagi odgovorov.

V primerjavi z osmimi državami članicami v prejšnjem obdobju in šestimi v obdobju pred tem se je moralo 11 držav članic odločiti, ali je za izvoz kemikalij iz dela 2 Priloge I v države OECD potrebno izrecno soglasje. Nobena država članica ni poročala o težavah pri sprejemanju te odločitve.

Zahtevke za odstop od zahtev na podlagi člena 14(7) je prejelo 15 držav članic, kar je povečanje v primerjavi s 13 v prejšnjem obdobju in 11 v obdobju pred tem. Število zahtevkov za odstop od zahtev se je povečalo s 571 v prejšnjem obdobju na 1 328 v sedanjem obdobju. Samo ena država članica je poročala o težavah pri izvajanju postopka odstopa od zahtev.

Komisija je menila, da postopek odstopa od zahtev v splošnem deluje nemoteno, in je sodelovanje z imenovanimi nacionalnimi organi ocenila kot pozitivno. Tudi Agencija je menila, da postopek na splošno poteka nemoteno in da so odpravljene nekatere neučinkovitosti, sporočene v prejšnjih obdobjih.

Deset držav članic je poročalo o primerih, v katerih je bil izvoz dovoljen med čakanjem na odgovor na zahtevo za izrecno soglasje v skladu s členom 14(8). Skupno število primerov je bilo 181 v primerjavi s 569 v prejšnjem obdobju poročanja. Agencija ni poročala o težavah, kar je znatno izboljšanje v primerjavi s prejšnjim obdobjem. K temu je prispevalo predvsem izboljšanje funkcionalnosti aplikacije ePIC.

4.8 Manj je bilo primerov neskladnosti z zahtevami glede informacij za izvožene kemikalije.

Člen 17 določa, da morajo biti izvožene kemikalije pakirane in označene v skladu z ustreznimi določbami EU, razen če država uvoznica zahteva drugače. Vsakemu uvozniku je treba skupaj s kemikalijo poslati VL, skladen s Prilogo II k uredbi REACH.

V primerjavi s šestimi državami članicami v prejšnjem obdobju so samo tri države članice poročale o težavah s skladnostjo v zvezi z informacijami, ki morajo biti priložene izvoženim kemikalijam.

4.9 Vse države članice imajo sisteme nadzora in izvrševanja, manj držav članic pa poroča, da imajo strategijo izvrševanja.

Vse države članice so v skladu s členom 18 imenovale organe, pristojne za izvrševanje uredbe PIC glede nadzora uvoza in izvoza kemikalij iz Priloge I. Razen ene države članice to v vseh državah članicah vključuje carinske organe, v večini držav članic pa je vključen tudi okoljski/zdravstveni inšpektorat.

Dvanajst držav članic ima strategijo izvrševanja, kar je manj kot v prejšnjem obdobju, ko jo je imelo 16 držav članic. V nekaterih državah članicah je izvrševanje namreč že obstajalo in nadaljnji razvoj ni bil potreben. Dvanajst držav članic zagotavlja redno usposabljanje inšpektorjev, v nekaterih pa je uredba PIC občasno tema splošnega usposabljanja o zakonodaji o kemikalijah. Rednih usposabljanj je bilo na splošno manj, nekaj držav članic pa je prvič navedlo, da usposabljanje ni bilo izvedeno zaradi pomanjkanja virov ali finančnih omejitev.

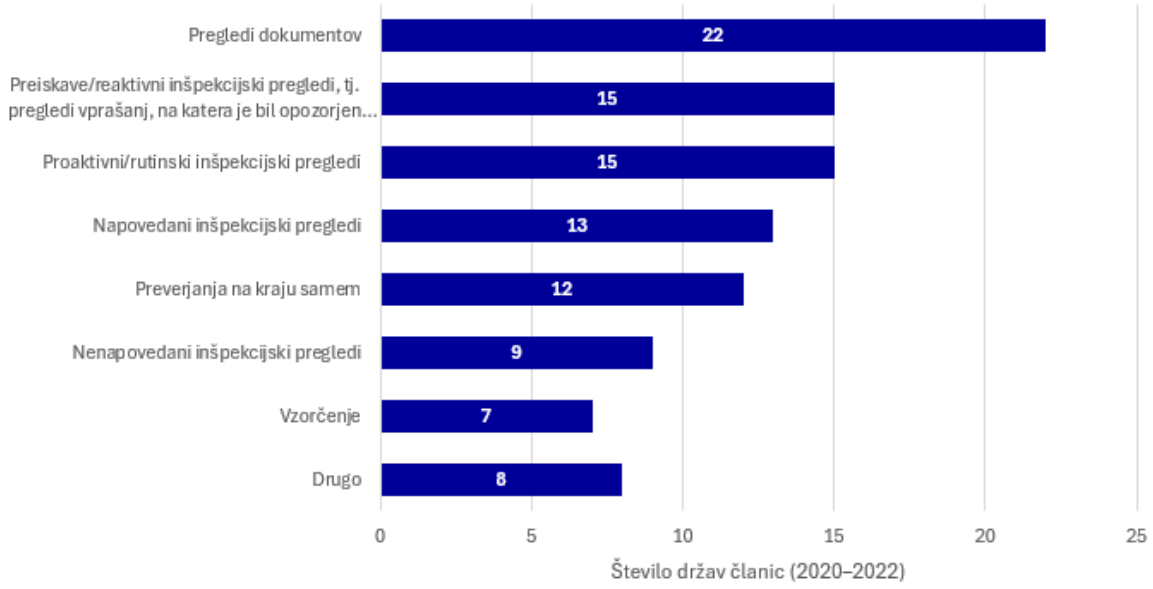
Sedemnajst držav članic je poročalo, da so v tem obdobju izvajale nadzor izvoza, 12 pa jih je izvajalo nadzor uvoza. Tako kot v preteklosti je bilo ugotovljenih le malo kršitev. Povratne informacije imenovanih nacionalnih organov o dejavnostih foruma so bile večinoma pozitivne.

Število držav članic, ki so navedle, da imajo izvršilni organi dovolj sredstev za izpolnjevanje obveznosti iz uredbe PIC, se je s 15 v prejšnjem obdobju zmanjšalo na 12 v sedanjem obdobju. Deset držav članic je navedlo, da nimajo zadostnih finančnih in/ali človeških virov, kar jih je v prejšnjem obdobju navedlo osem.

4.10 Medtem ko so se dejavnosti izvrševanja v nekaterih državah članicah povečale, se kazni izrečejo za manj kršitev.

Vrste opravljenih dejavnosti izvrševanja so bile večinoma enake kot v prejšnjem obdobju (Slika 4). Vendar so se pregledi dokumentov izvajali v dodatnih štirih državah članicah (80 %), proaktivni/rutinski inšpekcijski pregledi pa v dodatnih treh državah članicah. Več kot polovica držav članic je izvajala preiskave ali reaktivne ali proaktivne inšpekcijske preglede, nekaj manj kot polovica pa jih je poročala o izvajanju inšpekcijskih pregledov ali preverjanj na kraju samem.

Slika 4. Dejavnosti izvrševanja, ki se izvajajo v državah članicah

V obdobju poročanja je bilo pri izvozu opravljenih 93 691 nadzorov, kar je več kot v prejšnjem obdobju (9 132) in v obdobju pred tem (6 474). K temu znatnemu povečanju so prispevali predvsem inšpekcijski pregledi, ki jih je izvedla Bolgarija (40 425), in neopredeljeni nadzori, ki jih je izvedla Španija (42 168) (Preglednica 1). Glede uvoza je bilo opravljenih 60 421 nadzorov, kar je povečanje v primerjavi s 1 463 v prejšnjem obdobju in 1 941 v obdobju pred tem. K temu velikemu povečanju so prispevali predvsem nadzori, ki jih izvaja Španija (58 177). Carinski nadzor še naprej predstavlja večino nadzora.

Preglednica 1. Skupno število uradnih nadzorov ob izvozu in uvozu, ki vključujejo preglede na podlagi uredbe PIC v obdobju poročanja (v prejšnjem obdobju v oklepajih)

	Nadzori, ki so jih opravili carinski organi	Nadzori, ki so jih opravili inšpektorji	Nadzori, ki so jih opravili drugi subjekti
Uradni nadzori ob izvozu	93 308 (8 599)	383 (526)	0 (7)
Uradni nadzori ob uvozu	59 299 (237)	1 082 (1 193)	40 (33)

V primerjavi s petimi v prejšnjem obdobju poročanja in tremi v prvem obdobju poročanja je sedem držav članic poročalo, da so s carinskim nadzorom ugotovile kršitve, vendar je bil delež kršitev zelo majhen (približno 0,3 %)[11]. Tako kot v prejšnjem obdobju poročanja je šest držav članic (v primerjavi z devetimi v prvem obdobju poročanja) kršitve ugotovilo z nadzori, ki so jih izvajali inšpektorji. Delež kršitev je večji kot pri carinskem nadzoru (približno 5,4 %[12]).

Glavna kategorija kršitev, ki so jih ugotovili carinski organi, se je nanašala na nepravilno izpolnjeno okence 44 enotne upravne listine (60 kršitev) in odsotnost referenčne identifikacijske številke (46 kršitev). Glavna kategorija kršitev, ki so jih ugotovili inšpektorji, se je nanašala na določbe o varnostnem listu (35 kršitev) in neobvestitev o izvozu kemikalije (20 kršitev).

V primerjavi z 29 kršitvami v treh državah članicah v prejšnjem obdobju in 13 kršitvami v štirih državah članicah v prvem obdobju so bile v tem obdobju poročanja kazni izrečene za 13 kršitev v treh državah članicah.

[11] Zaradi mogočih prekrivanj med nadzorom izvoza in uvoza je to le okviren podatek za primerjavo.

4.11 Tehnična pomoč Agencije je bila še naprej dobrodošla.

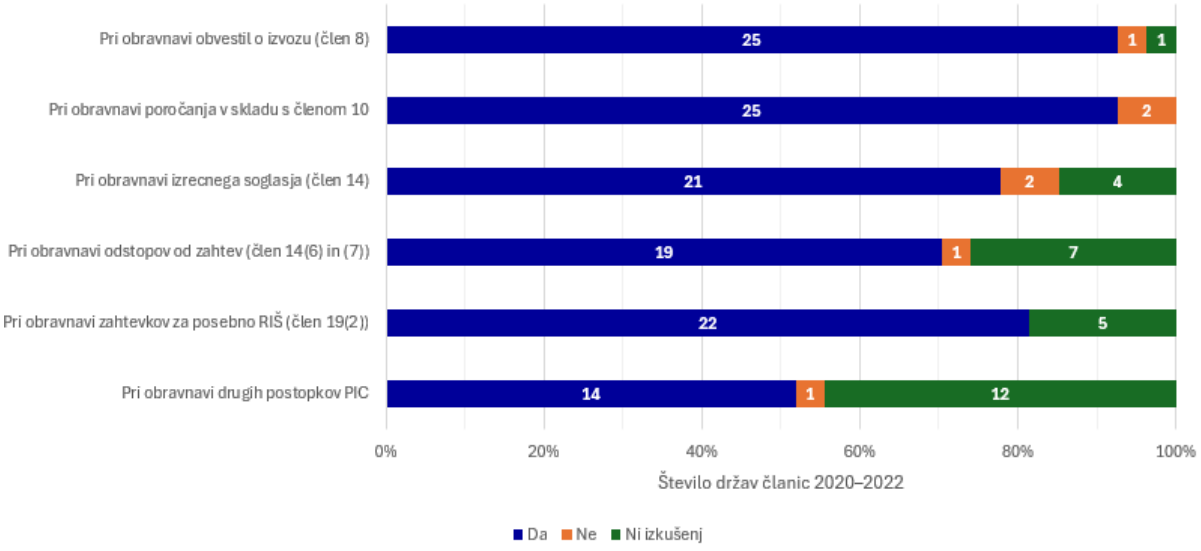
Agencija je bila vključena v dejavnosti sodelovanja, vključno s tremi regionalnimi delavnicami za izboljšanje zmogljivosti pogodbenic Rotterdamske konvencije, dvema spletnima seminarjema in delavnico, ki je bila organizirana v okviru Konvencije za podporo različnim regijam. Poleg tega je prek instrumenta EU za predpristopno pomoč državam kandidatkam zagotovila podporo za povečanje svoje zmogljivosti na področju ravnanja s kemikalijami. V tem obdobju poročanja v dejavnostih sodelovanja ni sodelovala nobena država članica.

4.12 Uporabniki aplikacije ePIC so na splošno menili, da je orodje IT uporabniku prijaznejše in koristno za njihovo delo.

Agencija je razvila in vzdržuje aplikacijo ePIC, informacijsko orodje, ki ga uporabljajo vsi zadevni organi, vključno z izvršilnimi in carinskimi organi, ter izvozniki in uvozniki. Število uporabnikov aplikacije ePIC iz industrije se je od prejšnjega obdobja podvojilo in zajema 91 % uporabnikov.

Zaradi novih funkcij, ki so bile v tem obdobju dodane aplikaciji, se je skrajšal čas obravnave, postopki so učinkovitejši, primeri so lažje sledljivi, podatki pa doslednejši in zanesljivejši. Nacionalni imenovani organi so aplikacijo ePIC na splošno ocenili kot uporabniku prijazno in koristno pri izvajanju njihovih glavnih nalog ter menili, da se je v primerjavi s prejšnjim obdobjem izboljšala (Slika 5).

Slika 5. Ali je uporaba sistema ePIC za imenovane nacionalne organe preprosta?

Imenovani nacionalni organi in Agencija so poročali predvsem o pozitivnih povratnih informacijah industrije glede aplikacije ePIC. Študija o uporabnosti, ki jo je Agencija začela konec leta 2022, je zagotovila več predlogov izboljšav, od katerih so bili nekateri prednostno razvrščeni za izvajanje, več pa jih je načrtovanih za poznejšo fazo.

4.13 Informacije in podatki o izvajanju uredbe PIC so postali dostopnejši.

Novembra 2022 je začela delovati izboljšana platforma za razširjanje v zvezi s PIC, da bi se zagotovilo učinkovito razširjanje podatkov o PIC in boljša integracija s platformo Agencije za razširjanje podatkov z vidika več predpisov. Decembra 2022 so bile dodane informacije o uvoznih odgovorih EU na podlagi Rotterdamske konvencije[12].

[12] https://echa.europa.eu/sl/eu-import-responses-under-the-rotterdam-convention.

Agencija je v skladu s členom 10 objavila tri poročila o trgovini za leta 2019, 2020 in 2021, v skladu s členom 20 dve poročili o izmenjavi informacij za obdobji 2018–2019 in 2020–2021[13], v skladu s členom 22 pa poročilo o izvajanju uredbe PIC za obdobje 2020–2022[14].

5 SKLEPNE UGOTOVITVE

Z uredbo PIC se Rotterdamska konvencija prenaša v pravo EU. Uredba ima enake cilje, vendar presega določbe Konvencije, da bi zagotovila višjo raven zaščite, zlasti državam v razvoju in državam z gospodarstvom v prehodu.

To poročilo kaže, da postopki iz uredbe PIC in njihovo izvajanje potekajo nemoteno, zlasti zaradi učinkovitega usklajevanja in sodelovanja med imenovanimi nacionalnimi organi, ECHA in Komisijo, tako pri notranjem kot pri mednarodnem delu EU. To je bistveno za doseganje ciljev te uredbe.

S postopkom obveščanja o izvozu se državam uvoznicam zagotavljajo pomembne informacije o kemikalijah in njihovem izvozu. Vsako leto je izdanih več kot 10 000 obvestil o izvozu, kar jasno kaže obseg te izmenjave informacij. To je velika delovna obremenitev za Agencijo in imenovane nacionalne organe, ki jo je mogoče obvladati le z ustreznimi kadrovskimi viri. Pri tem ima pomembno vlogo delovanje aplikacije ePIC, informacijskega orodja, ki ga razvija in vzdržuje Agencija.

Zaradi uporabe postopka izrecnega soglasja kot standardnega postopka za izvoz številnih kemikalij, ki presega Konvencijo, je bilo v obdobju poročanja državam uvoznicam poslanih kar 7 233 zahtevkov za izrecno soglasje. To veliko število zahtevkov je številnim državam uvoznicam povzročilo težave, tako da je 42 % zahtevkov ostalo neodgovorjenih.

Izvozniki kemikalij, za katere velja uredba PIC, so bili v splošnem seznanjeni s svojimi obveznostmi in so jih bili zmožni izpolniti. Imenovani nacionalni organi in Agencija so zagotovili potrebno pomoč, tako da je bilo kršitev malo. Čeprav so carinski organi opravili veliko nadzorov izvoza (93 308) in uvoza (59 299), je bila stopnja kršitev zelo nizka in je znašala približno 0,3 %. Pri nadzorih, ki so jih opravili inšpektorji, je bila nekoliko višja, in sicer približno 5,4 %.

Na splošno so države članice lahko izpolnile obveznosti, vendar so včasih le stežka obvladovale veliko število obvestil o izvozu ob koncu vsakega leta in spoštovale roke. Delo Agencije je bilo v celoti v skladu z zahtevami uredbe PIC in bistveno za nemoten potek postopkov. Komisija je svoje obveznosti iz uredbe PIC izpolnila s sprejetjem dveh delegiranih uredb, s katerima je bilo v Prilogo I dodanih 48 kemikalij, in izvedbenega sklepa o uvoznih odločitvah EU v obdobju poročanja. Poleg tega je usklajevala prispevek EU k mednarodnemu delu in zastopala EU v povezavi s Konvencijo.

[13] https://echa.europa.eu/sl/regulations/prior-informed-consent-regulation/reporting-on-information-exchange.

[14] https://echa.europa.eu/sl/reports-on-the-operation-of-pic-regulation.